

Instytut Badań Literackich PAN
Pracownia Bibliografii Bieżącej w Poznaniu

dr Zyta Szymańska, Beata Domosławska, Maciej Matysiak (Advis)

POLSKA BIBLIOGRAFIA LITERACKA

UJĘCIE REALISTYCZNE

PLAN WYSTĄPIENIA

- ✘ Fundament – byt i filozofia realistyczna
- ✘ Bibliografia w ujęciu realistycznym
- ✘ Polska Bibliografia Literacka (PBL)
 - ✘ tekst literacki i jego pochodne – przedmiot badań
- ✘ Historia PBL, aktualny stan i aktualne problemy
- ✘ Potrzeby i oczekiwania odbiorców PBL
- ✘ Dokumentacja twórczości literackiej online
- ✘ Plany rozwojowe bibliografii PBL
- ✘ System bibliograficzny Realis-Biblio

FUNDAMENT - FILOZOFIA REALISTYCZNA

× Rzeczywistość

- + realnie istniejące byty
- + metafizyka, filozofia realistyczna

× Poznanie

- + odbiór, myśl, pojęcia, sądy, prawda, wiedza, nauka
- + *(filozofia poznania)*

× Język

- + system znaków, zapis informacji, terminologia
- + *(filozofia języka)*

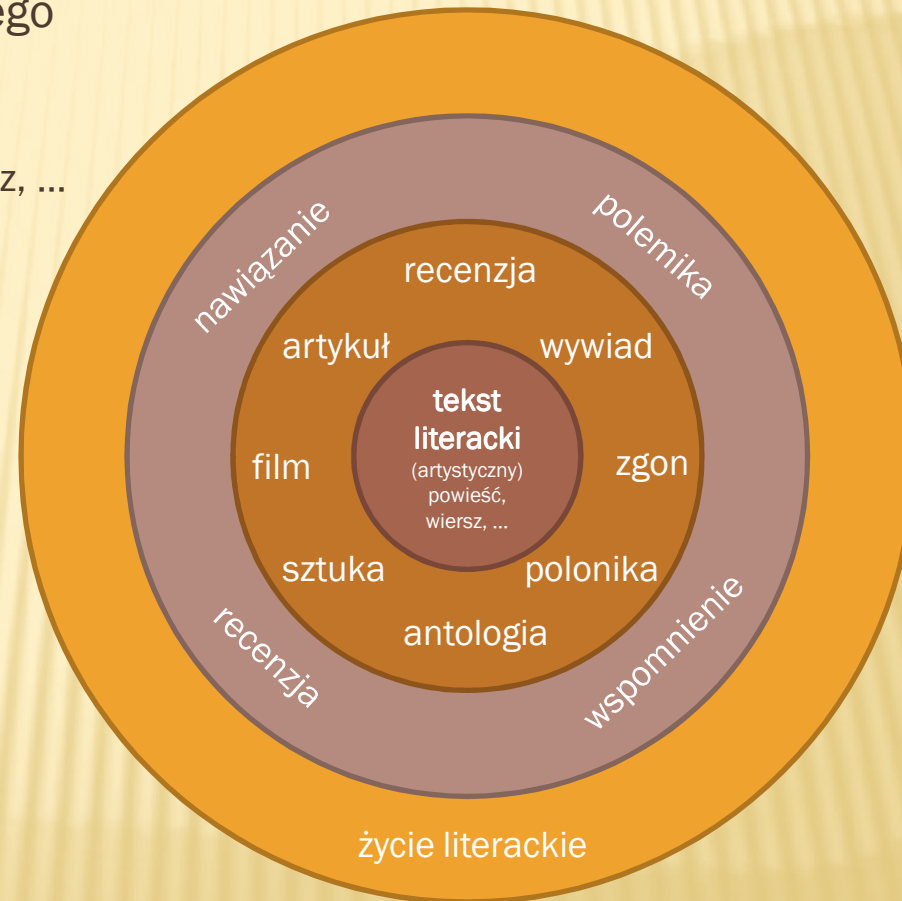
BIBLIOGRAFIA W UJĘCIU REALISTYCZNYM

- ✘ Byt - przedmiot badań dokumentacyjnych
 - ✘ molekula, galaktyka, zwierzę, zjawisko, dzieło, człowiek, książka, artykuł, utwór, konkurs, konferencja
- ✘ Bibliograf – podmiot badań bibliograficznych
 - ✘ odbiera, identyfikuje, orzeka, kategoryzuje, rozpoznaje potrzeby, doskonali metody i narzędzia
- ✘ Bibliografia – język bibliografa
 - ✘ żywy system znaków (słowa, zdania, schematy), terminologia, forma prezentacji informacji

POLSKA BIBLIOGRAFIA LITERACKA (PBL)

- ✘ Przedmiot badań dokumentacyjnych: Literatura Polska (+)

- + część dziedzictwa narodowego
- + obszar: Polska i świat
- + **tekst literacki (artystyczny)**
 - ✘ powieść, opowiadanie, wiersz, ...
- + pochodna twórczość
 - ✘ artykuł o twórcy, recenzja, publikacja w j. obcym, film, sztuka, audycja, antologia, ...
- + życie literackie
 - ✘ konferencja, konkurs, nagroda, śmierć pisarza, wspomnienie, ...

- ✘ IBL PAN – podmiot badań
- ✘ PBL - wynik, wiedza

HISTORIA PBL

- ✘ Postać drukowana wydawana w latach 1954-1998
 - + twórca: prof. Stefan Vrtel-Wierczyński
 - + wydano drukowane roczniki za lata 1944-1988
- ✘ Postać cyfrowa 1997-2013
 - + architekt systemu: Maciej Matysiak
 - + punkt wyjścia: kontynuacja metodologii, nowe narzędzia
 - + pierwsza taka bibliografia w Internecie w Polsce (1998)
 - + pełna semantyka zapisu bibliograficznego
 - + system bibliograficzny i jego funkcjonalność
 - ✘ system zarządzania bazą danych Oracle
 - ✘ aplikacja do wprowadzania zapisów źródłowych
 - ✘ aplikacja do redagowania bibliografii drukowanej
 - ✘ wycofana z użycia z powodu kosztów druku i ograniczonej dostępności
 - ✘ aplikacja do udostępniania bibliografii w Internecie
 - ✘ możliwość pracy grupowej, zdalnej, rozproszonej

PBL - STAN OBECNY W LICZBACH

- ✘ PBL w liczbach (materiały za lata 1988-2000)
 - + 500 tys. opisów bibliograficznych
 - ✘ utworów literackich, bytów pochodnych i faktów
 - + 2 tys. działów tematycznych (kategorii)
 - + 11 tys. indeksujących haseł rzeczowych
 - + 100 tys. twórców i współtwórców
 - + 12 tys. wydawnictw
 - + 1200 teatrów

STRUKTURA BAZY DANYCH PBL

✘ Zapisy bibliograficzne

- + byty literackie i pochodne

- + poszczególne części zapisu odpowiadają cechom opisywanego bytu literackiego

 - ✘ twórca, autor, tytuł, rodzaj, dział, hasło rzeczowe, język, miejsce, rok, źródło, wydawnictwo, opis fizyczny, data

✘ Kartoteki

- + byty biorące udział w tworzeniu bytu literackiego

 - ✘ twórcy, współtwórcy, wydawnictwa, teatry, instytucje, źródła

- + byty kategoryjne, orzekające (kategorie)

 - ✘ rodzaje zapisów, działy tematyczne, hasła rzeczowe, roczniki

APLIKACJA DO WPROWADZANIA ZAPISÓW

Książki Rok: 1999 Numer zapisu: 558538 Sztorc: Uwagi:

Klasyfikacja
Rodzaj zapisu: książka o twórcy (przedmiot) Wprowadź książkę do działu twórcy: **Norwid** **Cyprian Kamil**
Dział: Hasła osobowe (literatura polska) - N
Dział:

Podstawowe dane książki Kopiuj twórcę Kryptonim Dopisz autora
Autorzy książki: **Marek** **Edmond**
Tytuł: **Cyprian Kamil Norwid. Clochard de Dieu et grand poete (1821-1883)**
Tytuł oryginału: Język:
Osoby współtworzące Kartoteka osób współtw.
Opis:
Wydanie: Tomy:
Instytucja:
Wydawnictwa: **Club Culturel Polonia-Nord** **Toulouse** **Wydaw**
Rok wydania: 1999 do Nadal? Opis fiz. 68 s.: fot., rys.
Seria wydawn.:
Dotyczy teatru: Teatry

Dotyczy innego zapisu
Numer zapisu, do którego odwołuje się ta książka
SZUKAJ ZAPISU Usuń odwołanie
Słowny opis odwołania (zapisu, do którego się odwołujemy)

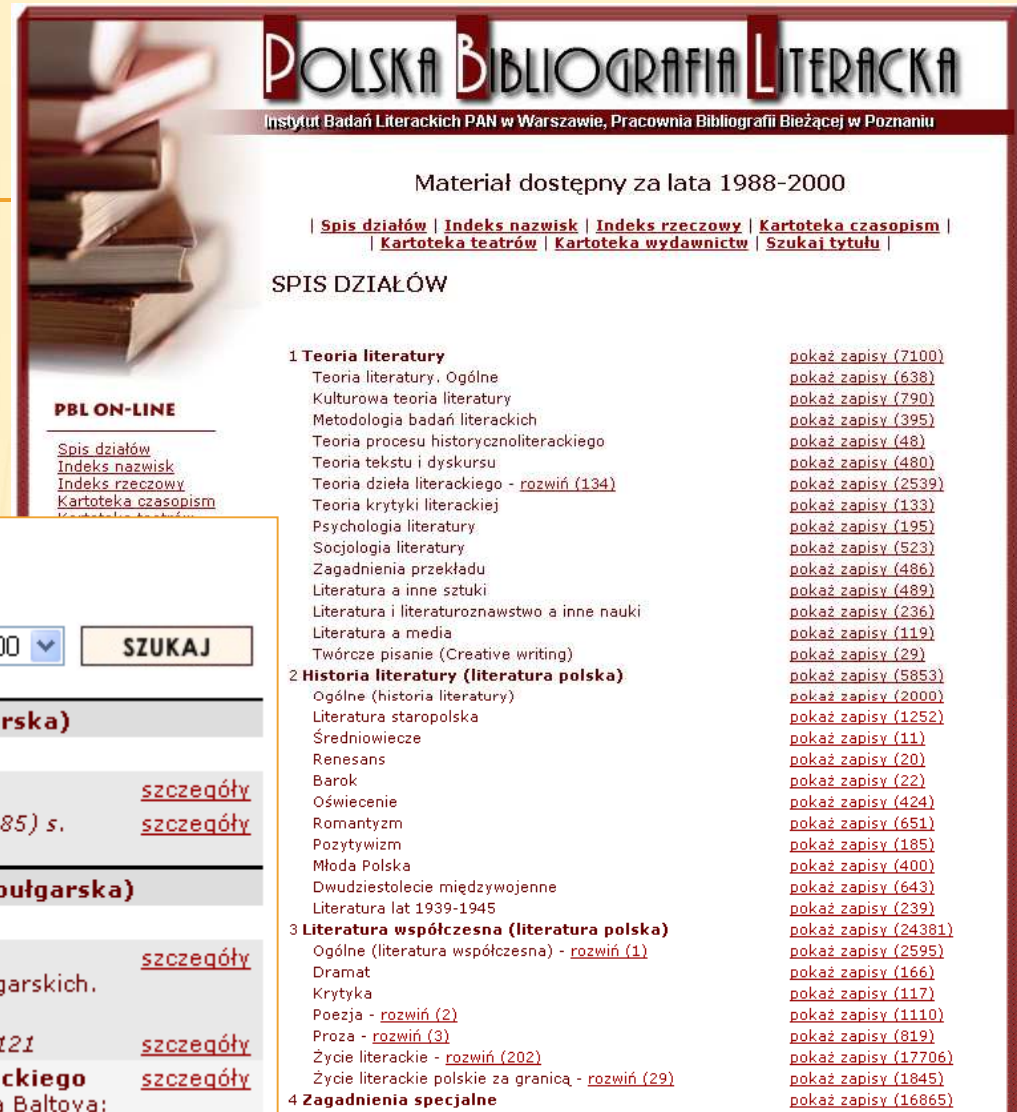
Adnotacje
[teksty wierszy C.K. Norwida równol. w jęz. polskim i francuskim]

Osoby do indeksu
Nazwisko Imię Pseudonim/Krypt. Grupa

Hasła przekrojowe i słowa kluczowe do indeksu rzeczowego
Przekłady z literatury polskiej na języki **francuski** Hasła i klucze Dodatkowe słowa kluczowe

Czasop.:
Rok: Nr: Str: Kartoteka źródeł
Zapis utworzony przez: ZYTA 19.02.13 Zmodyfikowany przez: IZA 26.02.13

PBL W INTERNECIE

POLSKA BIBLIOGRAFIA LITERACKA
Instytut Badań Literackich PAN w Warszawie, Pracownia Bibliografii Bieżącej w Poznaniu

Materiał dostępny za lata 1988-2000

| [Spis działów](#) | [Indeks nazwisk](#) | [Indeks rzeczowy](#) | [Kartoteka czasopism](#) |
| [Kartoteka teatrów](#) | [Kartoteka wydawnictw](#) | [Szukaj tytułu](#) |

SPIS DZIAŁÓW

1 Teoria literatury [pokaż zapisy \(7100\)](#)
Teoria literatury, Ogólne [pokaż zapisy \(638\)](#)
Kulturowa teoria literatury [pokaż zapisy \(790\)](#)
Metodologia badań literackich [pokaż zapisy \(395\)](#)
Teoria procesu historycznoliterackiego [pokaż zapisy \(48\)](#)
Teoria tekstu i dyskursu [pokaż zapisy \(480\)](#)
Teoria dzieła literackiego - [rozwiń \(134\)](#) [pokaż zapisy \(2539\)](#)
Teoria krytyki literackiej [pokaż zapisy \(133\)](#)
Psychologia literatury [pokaż zapisy \(195\)](#)
Socjologia literatury [pokaż zapisy \(523\)](#)
Zagadnienia przekładu [pokaż zapisy \(486\)](#)
Literatura a inne sztuki [pokaż zapisy \(489\)](#)
Literatura i literaturoznawstwo a inne nauki [pokaż zapisy \(236\)](#)
Literatura a media [pokaż zapisy \(119\)](#)
Twórcze pisanie (Creative writing) [pokaż zapisy \(29\)](#)

2 Historia literatury (literatura polska) [pokaż zapisy \(5853\)](#)
Ogólne (historia literatury) [pokaż zapisy \(2000\)](#)
Literatura staropolska [pokaż zapisy \(1252\)](#)
Średniowiecze [pokaż zapisy \(11\)](#)
Renesans [pokaż zapisy \(20\)](#)
Barok [pokaż zapisy \(22\)](#)
Oświecenie [pokaż zapisy \(424\)](#)
Romantyzm [pokaż zapisy \(651\)](#)
Pozytywizm [pokaż zapisy \(185\)](#)
Młoda Polska [pokaż zapisy \(400\)](#)
Dwudziestolecie międzywojenne [pokaż zapisy \(643\)](#)
Literatura lat 1939-1945 [pokaż zapisy \(239\)](#)

3 Literatura współczesna (literatura polska) [pokaż zapisy \(24381\)](#)
Ogólne (literatura współczesna) - [rozwiń \(1\)](#) [pokaż zapisy \(2595\)](#)
Dramat [pokaż zapisy \(166\)](#)
Krytyka [pokaż zapisy \(117\)](#)
Poezja - [rozwiń \(2\)](#) [pokaż zapisy \(1110\)](#)
Proza - [rozwiń \(3\)](#) [pokaż zapisy \(819\)](#)
Życie literackie - [rozwiń \(202\)](#) [pokaż zapisy \(17706\)](#)
Życie literackie polskie za granicą - [rozwiń \(29\)](#) [pokaż zapisy \(1845\)](#)

4 Zagadnienia specjalne [pokaż zapisy \(16865\)](#)

PBL ON-LINE
[Spis działów](#)
[Indeks nazwisk](#)
[Indeks rzeczowy](#)
[Kartoteka czasopism](#)
[Kartoteka teatrów](#)

WYSZUKANE ZAPISY

Zastosowane kryterium: **Dział:** Literatury obce / Literatura bułgarska

Możesz zmienić zakres lat: 1988 do 2000 **SZUKAJ**

■ Literatury obce / Literatura bułgarska / Część ogólna (bułgarska)

książki (alfabet autorów)

- książka: Od Wisły do Maricy = Ot Visla do Marica. 1985 [szczegóły](#)
● recenzja: Sujecka Jolanta: *Pamiętnik Słowiański 1988 t. 35 (1985) s. 270-274* [szczegóły](#)

■ Literatury obce / Literatura bułgarska / Historia literatury (bułgarska)

książki (alfabet autorów)

- książka: Gałązka Wojciech: **Oswajanie skorpionów. Szkice o literaturze bułgarskiej. 1992** ([Zawiera:] Filozofia dziejów bułgarskich. Mit niewoli w literaturze i ...) [szczegóły](#)
● recenzja: Juda Celina: *Pamiętnik Słowiański 1994 t. 42 s. 120-121* [szczegóły](#)
- książka: **Kształtowanie się nowobułgarskiego języka literackiego (do roku 1878). 1990** (Tadeusz Szymański: Przedmowa. - Julija Baltova: Slovoobrazovatelnost ino...) [szczegóły](#)
- książka: Sujecka Jolanta: **Obraz wielkiej przemiany w poezji bułgarskiej (1918-1925). 1996** [szczegóły](#)
● recenzja: Poźniak Telesfor: *Pamiętnik Słowiański 1997 t. 45/46 (1995/1996) s. 195-197* [szczegóły](#)

materiały czasopiśmiennicze (alfabet autorów)

- artykuł: Czajka Henryka: **Z bułgarskich utopii literacko-folklorystycznych. Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego 1997 nr 1600 s. 18-25** [szczegóły](#)

PBL – AKTUALNE PROBLEMY

- ✘ Postać drukowana archiwalnych roczników 1944-
- ✘ Eksplozja piśmiennictwa i druku po 1989 roku
- ✘ Dynamizm twórczości literackiej w Internecie
- ✘ Eskalacja wymagań czytelników
- ✘ Ułomności przestarzałej technologii
- ✘ Cięcia kosztów i wydatków na infrastrukturę
- ✘ Marginalizacja roli bibliografii literackiej
 - ✘ np. recenzent wniosku o grant: *„tworzenie od podstaw zapisów bibliograficznych nie ma sensu, podobnie jak pod znakiem zapytania staje sensowność tworzenia odrębnych baz tematycznych”* – nie wie, o czym mówi

POTRZEBY I OCZEKIWANIA ODBIORCÓW PBL

- ✘ Dostęp przez Internet do archiwalnych roczników
 - ✘ wymagana digitalizacja
- ✘ Aktualna zawartość, bibliografia na bieżąco
 - ✘ nadrobienie kilkuletniego opóźnienia
- ✘ Kompletność bibliografii
 - ✘ brakuje informacji o książkach i twórczości w Internecie
- ✘ Dostęp do treści utworu w wersji cyfrowej
 - ✘ książki, artykuły, relacje
- ✘ Możliwość uzupełniania informacji
- ✘ Kontakt z autorem i innymi osobami

DOKUMENTACJA TWÓRCZOŚCI LITERACKIEJ O DUŻEJ DYNAMICE

- ✘ Otwarcie PBL na podmioty zewnętrzne
 - ✘ automatyczne pobieranie danych z dużych wydawnictw
 - ✘ umożliwienie przesyłania danych przez wydawnictwa
 - ✘ samodzielne dokumentowanie twórczości literackiej przez autorów publikujących w Internecie
- ✘ Utrzymanie naukowej metodologii porządkowania materiału
 - ✘ nadzór naukowy i kontrola wprowadzanych zapisów przez pracowników Instytutu Badań Literackich

PLANY ROZWOJOWE BIBLIOGRAFII PBL

- ✘ Modernizacja systemu bibliograficznego
 - ✘ Modernizacja przestarzałej infrastruktury i aplikacji
 - ✘ Dostosowanie modelu danych do standardu FRBR
 - ✘ Integracja z zewnętrznymi źródłami danych
 - ✘ Włączenie autorów w proces dokumentowania twórczości
 - ✘ Uzupełnianie informacji bibliograficznych przez użytkowników
 - ✘ Udostępnienie semantyki treści dla serwisów zewnętrznych
 - ✘ Funkcjonalności portalu społecznościowego
 - ✘ Dołączenie narzędzi do odkrywania wiedzy (data mining)
- ✘ Archiwizacja drukowanych roczników PBL
(nie w formie zeskanowanego wyglądu stron)
 - ✘ z rozbiem tekstu na części składowe o semantyce zgodnej ze strukturą bazy danych
 - ✘ łączne przeszukiwanie Polskiej Bibliografii Literackiej za lata 1944-2013...

SYSTEM BIBLIOGRAFICZNY REALIS-BIBLIO

(WYBRANE CECHY)

- ✘ Określenie zakresu rzeczywistości
 - ✘ identyfikacja bytów będących przedmiotem opisów
 - ✘ Identyfikacja bytów tworzących i kategoryzujących
- ✘ Określenie źródeł danych i interfejsów
- ✘ Określenie podmiotów i ról bibliografów
- ✘ Określenie odbiorców bibliografii i ich ról
- ✘ Określenie języka prezentacji bibliografii
 - ✘ system znaków: terminologia, układ informacji, forma prezentacji